

SZERKESZTŐSÉG
és
KIADÓHIVATAL
hová a dolgozatok
és előfizetési pénzek
küldendők:
Kolozsvár, Ref. Theologia
2. számú lakás.

VASÁRNAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

AZ ERDÉLYI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET „EGYHÁZI
ÉRTEKEZLET”-E TÁMOGATÁSÁVAL

SZERKESZTIK:

NAGY KÁROLY, **VAJDA FERENCZ,**
ref. theol. tanár, felelős szerk. sz.-lónai pap, főmunkatárs.

Megjelenik minden vasárnap egy íven.

Előfizetési ár:

Egy évre . . . 4 korona. Negyedévre 1 korona.
Félévre . . . 2 korona. Egy szám ára 10 fillér.

Felhívás.

*Lapunknak e száma immár a második fél-
évből való. Olvasóink közül tehát azokat, kik egy
fél évre, vagy a második negyedévre fizettek
volt előre, kérjük, hogy a második félére 2 koro-
nával, a harmadik negyedévre (jul.—okt.-ig)
1 koronával siessenek újra előfizetni. Julius
hónap folyamán megküldjük még a lapot min-
den eddigi előfizetőnknek, de már asztán csak
azoknak, kik a pénst a hátralevő időre is meg-
küldötték.*

**Kérjük szépen a leveleket is így czi-
mezni:**

**A „VASÁRNAP” KIADÓHIVATALÁNAK
KOLOZSVÁRT.**

A „Vasárnap” kiadóhivatala.

A baptistákról.

II.

Egyszer egy baptista ember szörnyű módra
elkezdett káromkodni. Nehéz volt a földnek tar-
tani ezt a vétkes halandót, undok káromkodása
miatt. Minden ember megbotránkozott, aki csak
hallotta. Egy becsületes református ember meg-
szólítja: Hát komám, ez a nagy káromkodás is
a ti hitetekhez tartozik? Ugy tudom, hogy ti
magatokat „szent” embereknek tartjátok, ho-
gyan illik hát az a nagy káromkodás hozzád?
Azzal te ne törődj, vág vissza a baptista, mert
estére összehívom a testvéreket s közösen leimád-
kozzuk az én bűnömöt.

Érted-e ezt a beszédet keresztyén feleba-

rátom? A baptista abban a hitben él, hogy az
ő bűnét az ő testvérei leimádkozhatják. Kér-
dem: hol tanította ezt a keresztyén vallás nagy
tanító mestere, Jézus Krisztus. Sehol. A bibliá-
ban legalább ama hamis felfogás igazolására
bizonyítékot nem találnak a baptisták. Ez nem
más, mint a pápisták helyettes elégtételének
elfogadása. Valami olyanforma, mint mikor Tet-
zel barát pénzért árulta a bünbocsánatot. Ezzel
szemben két dolog bizonyos: Egyik az, hogy
Krisztus az érzelem nélküli, örökös imádkozást,
minőt a baptistáknál látunk, kárhoztatta, po-
gány szokásnak bélyegezte. (Lásd Máthé VI. r.
7. v.) Ennek magában véve az üdvösség el-
nyerésére semmi értéket nem tulajdonított. A
másik bizonyos dolog az: hogy a lelki üdvös-
séget mindenki saját maga nyerheti meg, vagy
veszitheti el. Minden ember magáért áll, vagy
magáért esik. *Megjelent az Istennek igazsága tör-
vény nélkül a Jézus Krisztusban való hit által,
mindenekhez, a kik hisznek: mert nincsen ebben
különbség. Mert mindenek vétkeztek és az Isten
dicsőségétől elmaradtak. Megigazulunk pedig in-
gyen Isten kegyelméből a Jézus Krisztusban lett
váltás által.* (Rom. III. 21 - 24.) Az apostol ez
a tanítása kizárja a helyettes elégtételt és a
szentek közbenjárását. (Gal. III. 20.)

De, másfelől az isteni kegyelem elnyeré-
sére a pusztá megtérés és vízbemerítés sem
elég. Ez által a szentlélek még senkinek sem
száll a vállára. Ide egy egész élet szükséges,
a mely Isten akaratával egyezően folyt le. És
épen ezt nem látjuk a baptistákról; ime, mégis
fenn hirdetik, hogy Ők a „szentek”, a „töké-
letesek”, míg körülöttük az egész világ bűnös
és gonosz. Ezen merész állítással egyfelől csor-

bát ütnek az Isten jóságán, azt olyan szük körre szorítják, mint a zsidók, kik magukat választott népnek tartották. De másfelől farizeusi gőgjükben saját magukat is megcsalják, mert világos, hogy magát csalja az meg, a ki azt mondja, hogy nincsen bűn őbenne. (I. Ján. I. 8.) Avagy nem tudjátok-e, hogy nincsen senki több jó és tökéletes az egy Istenen kívül? (Luk. XVIII. 19.)

Mint látszik, a baptismus legfőbb tévedése az isteni kegyelem megszerzésének kérdésében van. A mit ők hisznek, az egyfelől pogányos, másfelől pápistás. Nekünk reformátusoknak, kik a tiszta evangéliumon állunk: ez ellen küzdünk kell. Ezen tévtanból folynak a többiek is, melyekből egy néhányat ide írunk:

1. A baptisták elvetik a gyermek keresztséget, mert erről azt tartják, hogy Isten előtt utálatos cselekedet. (Lásd: Math. XIX. 14., 15.)

2. A baptisták közül senkinek sem szabad sem református, sem lutheránus, sem pápista stb. templomba járni, mert azt tartják, hogy ezen felekezetek tagjai istentelen emberek, kik részegeskednek, paráználkodnak, Isten igéje ellen cselekszenek. (Lásd: Máth. XXI. 13.)

3. A papság csak emberi intézmény; Krisztus menybemenetele óta egy pap sem volt, maguk az apostolok is csak Isten szolgálói voltak. (I. Kor. XII. 28.)

4. Megtagadják a fenálló tételes törvények iránti engedelmisséget (eskü, fegyverviselés stb.) s ezáltal megbontják a társadalmi rendet. (Rom. XIII. 1., 2.)

5. Egy baptistának sem szabad mással házasságot kötni, csak baptistával, sőt, ha abban van is, el kell válni. Az a házasság érvénytelen. Ezért verik a baptisták feleségeiket. (Máth. V. 44. Éfész. V. 25.)

6. A Jézus által szerzett uri imádságot, a Mi Atyánkot soha sem mondják el, mert bár magokat jóknak tartják, de embertársaiknak még sem tudnak megbocsátani. (Máth. V. 23., 24.)

Látja Beke Károly bátyánk, ilyen tudományt tanítanak a baptisták. Itélje meg a maga saját józan eszével, hogy a Krisztus tudománya-e ez, vagy az Antikrisztus tudománya? Könnyű kitalálni. És láthatja azt is, hogy a baptisták sem mint emberek, sem mint vallásos egyének komoly számításba nem jöhetnek. Figyelje csak meg: hogy azok vagy eszelősök, félkegyelműek, vagy nagy bűnösök, vagy pedig haszonleső uzsorások. Ezeket mondtuk el mi is az igazság érdekében.

Vajda Ferencs.

II. Rákóczy Ferencz imádsága.

Mi Atyánk! ki végtelen hatalmaddal és bölcseséggel kormányozod e nagy világot örök országodból — tekints le a Kárpátoktól az Adriáig arra a négy folyó között élő maroknyi kis nemzetre. Ne vondd meg tőle atyai kegyelmedet Ur Isten! —

TÁRCZA.

Ha nem biztat . . .

*Ha nem biztat a földi élet,
Bolyongva ut nélkül, czéltalan,
Még élsz, pedig szived kiégett,
Reményed, vágyad sirba van;
Bűnhődöl s nem tudod mi vélked,
Üldöznek s nem tudod miért,
Itt is megmarnak, ott is tépnek,
Küzdesz hiába, semmiért.*

*Vigasz után, ha vágyik lelked
Rideg arcz fogad mindenütt,
Kinek sebét békölé kezéd —
Sziveden az is sebet üt.
Lelked, tested halálra tépve
A temető felé siet,
Boldog lész ha sirodig érve
El nem veszited a hited.*

*Szeliden reád borul szárnya,
Száll hozzád édes hangokon,*

*Elviszen egy csodás világba,
Hol mindenki testvér, rokon,
A hová el nem ér a gonosz —
Lehet bégyógyít e vigasz:
Hogy ottan majd itélelet hoz
Egy bíró, ki örök, igaz.*

(Érkívás)

G. Diószeghy Mór.

Hazafelé.

Vége.

Valami megható volt ez a szomorú ellentét anya és leánya közt.

A leányka folytonosan fecsegett. Üres, gyermekes dolgokat, minden összefügés nélkül, melyek félig az nap történtek, félig csak ő maga képzelte. Mit csinált testvéreivel, mit játszottak, sirt-e a kicsi, kit és mit láttak az nap. Oly öntudatlan, szent odaadással fecsegett ez a gyermek, mintha anyjának legfőbb gondja volna őt hallgatni s boldog volt, hogy beszélhetett. Aztán egész észrevétlen átcsapott az ábrándozásba. Milyen szép babát látott a gazdag szomszéd lányánál. Neki is olyan lesz. Mari néni megígérte,

Nemzetemnek végtelen bölcsességű Isten! ki nemzetem szívébe olyan vért öntöttél, melynek minden cseppjét a hazaszeretet lángja lükteti az erekből, csak Te értheted meg e nemzet szívét marcangoló kínos fájdalmakat, s csak Te lehetsz az, a ki atyái kegyelmeddel gondviselésed alá veszed századokon át sanyargatott népedet.

Honszerelem tüzeben égő szívem sajogva lüktet; gondolatom haza tévelyeg a bujdosás e szomorú földjéről abba a kedves honba, honnét ritkán hallok hírt drága hazám sorsáról.

Jusson fel Hozzád imám; nyiljék meg eged hatalmas kárpitja; hallgasd meg egy hazáját szerető, hazájából száműzött fejedelem könyörgését, Istenem! Mutasd meg a hazámmal ellenségeskedő nemzeteknek végtelen hatalmadat. Hallgasd meg óh magyarok Istene, hatalmas Hadur, királyok királya a hozzád könyörgő fejedelem imáját.

Bocsásd a földre a béke angyalát olajággal kezében; érintse meg vele az ellenségeskedő népeket, hogy békességben, egyetértésben, szeretetben éljenek e földön, hogy Neked szenteljék életüket.

Hallgasd meg imámat óh Istenem! Ha majd elérkezik az az idő, mikor lelkem lerázza magáról porsátorát s felszáll Hozzád az örökké dicsőséges mennyországba, onnan letekintve láthassam boldognak századokon át sanyargatott nemzetemet!

Óh Istenem! hallgasd meg kérésemet! Jusson fel Hozzád imám a Te örök igazságod országába. Amen.

hogyan vesz majd neki labdát. Majd ha elmúlik az olvadás s poros út lesz az utca ajtó előtt. Új ruhát is kap, abban fog játszani. Meg fogja kimélni. A labdát odaadja majd testvéreinek is. Szépen fognak játszani. Jók lesznek.

Anyja pedig csak haladt mogorván, szótlanul tovább. Néha gyöngédtelen hangon kurta feleleteket adott. Ilyenkor a gyermek egy darabig elhallgatott, de aztán újra kezdette lágyabb, félénkebb, hizelgőbb hangon.

Végre megunt anyja hallgatását, kezdett kérdezősködni. Valjón fog ma haragudni az apja? Fog-e káromkodni? Ugy-e, nem fog ma apám verekedni?

Az anyja rámondott:

— Ne járjon annyit a szád.

A leánya megszeppent és elhallgatott. Egy darabig némán haladtak így egymás mellett. Egészen beértem őket.

De a gyermeki léleknek az a csodálatos öntudatlansága, ártatlansága, mely nem tudja felfogni a helyzet tragikumát, újra beszélni készíti a kis fecsegőt. Ugyanazon a hangon folytatta:

— Anyám, mit eszünk?

— Puliszkát, — mondja mogorván az asszony.

Zászló-avatás.

Az Országos Nemzeti Szövetség által az Amerikában élő magyaroknak küldendő nemzeti dísz-zászló fölavatási ünnepélye alkalmára. 1902. július hó 6.

Panaszsza van tele hegy, völgy s a róna!

Zokogva sír szegény — Hungária!

Sírása hangzik szivetszagatóan

És vele sír minden hü, jó fia. . .

Ó hány vidék — lakatlan, néptelen:

Lakóik? . . . messze tul, a — tengeren!

Árpádnak népe, hősök unokái,

Akik híven szerették mindig e Hazát,

Most messze-földre, idegenbe mennek,

Hol nincs rokon számukra, sem — barát, . . .

Nincs már: „Hazádnak rendületlenül!”

Csak a Haza zokog -- szünetlenül! . . .

A sors kiket messze földre üzött,

Kik messze éltek bus hazátlanul!

Miattatok a könny, a bu s a bánat,

Mely itt az elhagyott Hazába dul!

S legyen bár durva kő a szivetek,

A szép — Hazát kell még szeretnetek!

A délibábos róna büszke táját,

A hol bölcsötök ringa egykoron,

Az nem lehet, hogy — elfeledhetétek;

Legyen bár messze tőletek a Hon!

Míg élni fogsz te — hazaszeretet! . . .

— Puliszkát? — ismétlé a leányka olyan hangon mintha előre tudta volna a feleletet, — az jó lesz.

Épen ebben a pillanatban haladtam el mellettük, Az asszony észrevett, s felébredt benne a városiak álszemérme, kezdette szégyelni szégyenségét s hazugsággal akarta azt takargatni.

— Puliszkát *tejjel*, — igazitja ki erős hangsúlyval. S aztán szaporán, emeltebb hangon kezdett beszélni, hogy még én is meghallhassam:

— Hust is akartam venni, mint máskor, de a mikor utnak indultam, a szék már be volt zárva.

S én, bár nem néztem hátra, magam előtt láttam a kis leánynak anyjára meresztett bámuló szemeit. Mi lelte az anyját? Nem értette mit beszél. Hus,- tej, — mint máskor, — miféle beszéd ez?

Szorongó, csodálkozó hangon kérdezte:

— Mit mond édes anyám?

Hangját elnyelte a távolság. S én visszafordultam, s láttam, hogy ott, a hol egy pálinkás bódé üveges ajtaján kiszűrődő lámpafény párázatos sávot von a sötét ködre, mint surran be az ajtón egy tehernyomta asszony, mig künn be az ajtó sarkához lapultan szepegve várja visszavértét egy sápadt, kócos kis lány, akinek lelké-

Ti Véreink! Kik messze földön éltek,
Hol más a róna, más a bércz, a dal,
Tinéktek küldjük ime ezt a zászlót,
Melynél szentebbet nem ismer — magyar!
S a zászlóval csak ezt — üzenetül:
Magyar! „Hazádnak rendületlenül!“

Piros-fehér-zöld színü im a zászló
S a rudon ősi, szent Turul madár!
Csörébe kard, karmában érczgyolyó van,
Szent honi földet, mely magába zár . . .
S a földön ott ragyognak — könnyeink,
Mik érettetek hullottak véreink! . . .

Lobogjon köztetek büszkén e zászló!
S gyűljön köréje mind a ki — magyar!
Ha látjátok, dobogjon szivetek! Hisz'
Hazátok ez, mely „ápol s eltakar“. . .
S ne hagyjátok el soh'se hűtlenül,
Védjétek mindig — rendületlenül! . . .

Indulj meg zászló im a messzeségbe
S áldás kíséren mindig utadon! . . .
Te meg — Turul madár, ki őseinket
Hazánkba elvezetted egykoron:
Harsogtasd némán is — szünetlenül:
Magyar! „Hazádnak rendületlenül!“

SZÉCSKAY GYÖRGY.

Isten ígéje.

Mi lesz a jutalom.

Monda neki Péter:
Ime, mi mindeneket el-
hagytunk és követünk
tégedet: mi lesz ezért a
jutalmunk? Mat. XIX. 27.

Csudálatosan egyforma és hasonlatos az emberi természet! Péter, mikor a kérdést felteszi és apostoli munkásságának jutalma felől tudakozódik: még nem vala áthatva a Krisztus evangéliumának lelkétől. Belőle akkor még a testi ember beszélt; lelkét csupán a világ és annak önző érdekei foglalták le, azt hitte, hogy az Isten országa is olyan, mint a világ piacza, hol az emberek adnak, vesznek, nyerekednek és mindenből hasznot várnak. Nem értette még akkor az Idvezítő eme mondását: Az én országom nem e világból való. Azt várta, tehát ő is, miként honfi társai, hogy Jézus vissza állítja Dávid és Salamon fényes birodalmát és abban nekik, a tanítványoknak is nagyméltóságokat, gazdagon jövedelmező hivatalokat osztogat. Szinte már el is képzelte, hogy milyen nagy ur lesz belőle, s mohó kíváncsisággal kérde meg: aztán, mi követünk tégedet, de, hát mi lesz a jutalom?

Mintha csak mit se változott volna a világ: annyira hasonlók a mai emberek is Péterhez. Mintha csak most volna a Jézus tudománya keletkezésében, annyira nincsenek az emberi

ben most megfejthetetlen gondolatok hánykolódnak.

Nagyon a szivembe nyilallott a látvány. Ime a nagy város anyagi és erkölcsi áldozatai. Ez a hitetlenség, elégedetlenség, mely a nagyváros önző, élvezetrevágyó nagyuri divatjai szülnek odaát, a dolgozóházban. Ez aztán örökös szenvedésbe vezet. Megkeményíti, fásulttá epéssé teszi a szivet. Nincs hitük, mely meg-aranyozza, szelid fénnel vonja be szükös tűzhelyüket, többre vágyanak, nincsenek megelégedve, s egy választás van: vagy a pálinka, vagy a bűn. Később aztán összepárosodik ez a kettő.

Oh asszony, ha te is olyan volnál, mint a te leányod! Hogy tud ő szeretni titeket, átkozódó, verekedő embereket, hogy bizik az ő kicsi szive bennetek, ti vad, lelketlen szülők. Menynyire meg van elégedve azzal, a mi van, milyen boldoggá teszik gyermeked álmai, s mily szent odaadással hiszi, hogy ti gondját viselitek.

És te önző, kihalt lelkű asszony, te nem bizol, nem hiszel ugy Istenben mint bűnös magadban gyermeked. Ha te is ugy belefogózkodnál atyai palástjába, ha lelkedet így kitárnád neki, ha oly jól esnék vele beszélgetned, ha oly gondtalan odaadással biznád magad reá, mint ő te reád, ha oly erős hittel kérné: „Add meg a mi mindennapi kenyerünket“, ha minden utad,

gondlatod, álmaid, vágyaid feltárnád neki — akkor te is oly derűs boldogságban élnél, oly ártatlan, szent megelégedésben, önfeledten, gondtalanul hinnéd és vennéd áldásait. Lelkedről legördülne az a nagy teher, sőt a fejedon lévő is könnyebbednék. Otthon nem várna rád irtózat, pokol, káromkodó, verekedő férj, hanem csöndes, meleg, barátságos tűzhely és szerető család. Akkor nem szégyelnéd, a mit eszel, hanem hálát adnál érte. Akkor nem térnél be a kocsmába pálinkáért, hogy részeges uradnak bedugd a száját, hanem a hitvesi csók, s egy pár gyöngéd, szerető szó minden felleget elűzne férjed homlokáról. Akkor boldogok lennétek. Mindenki boldog lenne így. S az én lelkem is megkönnyebbednék, mert ez a hely nem volna többé a nyomor és kétségbeesés tanyája, hanem szegény, de boldog emberek lakhelye, a hol Isten félelme és kegyelme sátoroz.

Ábrándozásomból vad kurjantás riasztott fel. A munkás asszony férje ment haza káromkodva tökrészen.

Én nagyot sóhajtottam és siettem haza.

Ravasz László.

szívek annak foglyul ejtve. Az emberiség még nem emelkedett fel ama magaslatra, hol a cselekedeteknek rugóját a szeretetnek lelke irányozza. A testiség törvénye alatt áll a világ és önző-céljait, saját boldogságát tartva szem előtt, mindenért jutalmat vár. Nyomor, szenvedés, fájdalom nem igen hatja meg a szíveket, s nem igen serkenti nemes tettekre, mert hiszen ott tenni, adni kell, a jó cselekedetekkel nem jár földi jutalom, anyagi haszon. Ott vannak a romladozó templomok, kidőlt kerítések, avult templomi padok, szóval: ezer baja, vérző sebe az

soknak használnon. Tekintsd meg a könyörülő szamaritánust, mikor lelke szájalomra gerjed az ut szélén szenvedő ember iránt: nem kérde, mi lesz a jutalmam, ha felveszlek és meggyógyítlak, ha nem teszi a jót, mert ez Isten parancsa, ez az ő lelkének gyönyörűsége. Oh, bizony, míg az emberi szívekből ki nem irtódik az önhaszonlelés, az anyagi jutalom iránti vágy: addig nem jön el Isten országa erre a földre. Míg a világ jobban szereti Mammont, hogy nem Jézust: addig mindig hasonlóknak lesznek az emberek Péterhez és azt kérdezik: mi lesz a jutalmam?

Az egri nők.

anyaszentegyháznak: de hát, ki törődik vele, mikor az egyház nem ad jutalmat.

Tekintsd meg, atyámfia az Ur Jézust! Vezérelte-e őt a jutalom vágya, mikor a betegeket meggyógyította! Vizsgáld meg az ő cselekedeteinek rugóját. Mikor a szenvedőket megvigasztalta, mikor tanított, feddett, a bűnösökhöz leereszkedett: mi volt az ő cselekedeteinek indító oka? *Az önzéstelen, tiszta szeretet, mely a jót nem jutalomért, nem földi haszonért teszi, hanem önmagáért, hogy má-*

Pedig nézd, Jézus is helyez jutalmat kilátásba, de nem itt a földön, hanem a mennyben. Azt mondja, a ki nem földi jutalomért követi őt: az örökéletet örökség szerint birja. És kell-e ennél többet érő jutalom, mint vele együtt örökké élni, az ő dicsőségének részesésévé lenni? Gondolj atyámfia erre és kövesd a Krisztust, hogy a mennyei élet jutalmát elnyerhesd.

A nőegyletekről.

A „Vasárnap“ 18-adik számában a nőegyesületekről szóló rovathoz, azon megjegyzés van fűzve, hogy szívesen vennék e kérdés bővebb tárgyalását. Már rég indítatva érzem magam egy ilyen irányu szerény értekezésre, a tapasztalt — szerintem — helytelen irányu jótékonyosság gyakorlása által. Bármily kevésre terjeszkedve se lehet röviden ismertetni a bajokat és gyógyításmódját, ezért előre is az olvasó szives türelmét kérem, kis fáradságom busáson lenne jutalmazva, ha az irándókat megfontolva Magyarországon évenként csak 10 egyesület átalakulásáról hallhatnánk.

Egy épen előttem fekvő könyvecske, sajnálatos, bizonyítéka, hogy a legtöbb együletnek van alapszabálya, de nincs valódi keresztény alapja, a Krisztusi szeretet; mert igaz, hogy a második paragrafus alatt leirt czélt (özvegyek, árvák és szükölködő tanuló gyerekek gyámoltása és megyei kultur intézmények előmozdítása) nagyon tág értelemben lehet felfogni és a leghelyesebb jótékonyosság, legkülönbözőbb ágainak gyakorlására felhasználni, de sajnos, a legtöbbször ez a szavaknál is szűkebb értelemben lesz felfogva, a kivitel még kisebb keretbe folyik és így az eredmény felfogásom szerint semmi, mert csakis némi anyagi, a lélek tápláléka, meg sem lesz kísértve.

Alkalmam volt már többször nőegylet beléletébe tekinteni, a legtöbbször röviden összefoglalva működésüket (rövidség okáért mindjárt hiányokkal említem az egyes feteleket): gyűlések, ima nélkül megkezdve, nem ritkán éleskedéssel folytatva, ima nélkül lezárva, azon határozattal, hogy *mulatság* lesz rendezve, mely legtöbbször nem nagy egyetértéssel foly le, a csekély összegyűlt pénz, karácsonyi segélyezésre lesz fordítva, sablonszerűleg előzetes együtt dolgozás, imádkozás, bibliai magyarázat meghallgatása, a szent ünnepekre való lelki készülés nélküli, keresztényi melegség nélküli kiosztással, mi utóbbi természetes következménye az adventi napok lélek nélküli töltésének; rendes segélyben részesülnek néhányan 1—2 frt kiosztásával havonként, utánnézés a nyomor felkérésére nélkül, árvák elhelyeztetnek, kellő körülnézés és felügyelet gyakorlásának hiányával, szóval a szerencsétlenekkel való együtt élés és ez által együtt érzés nélkül.

Csoda-e, hogy a tagok nem elég lelkesek, nem jelennek meg, nem tesznek. Szerintem ennek oka *csak* abban rejlik, hogy nem a valódi Krisztusi szeretet munkája, emberbaráti önzetlenséggel lesz végezve, melyen Isten áldása van. Nyujthat-e ez a benső értéket nélkülöző jótékonykodás jól eső meglegedést az adakozóknak.

Ha mi csak anyagi segílyt nyujtunk, nyerhetünk-e lelki jutalmot? Pedig a valódi jótétet nyomon követi a jutalom, mert a tettben magában rejlik az. Leirhatatlan, milyen áldást

áraszt a keresztényi szeretet munkája abban a lélekben, melyből kiindul. Egy régen olvasott utasítás a már átalakult „Keresztyén Híradóból“ tárja elénk gyönyörűen keresztényen feladatainkat, melyekről jövőre szólnunk.

(Vége köv.)

Hazai krónika.

1902. július 14.

Uj korona-ügyész. Ő Felsége a király korona-ügyésznek dr. Székely Ferencz budapesti főügyészt nevezte ki. Székely igen nagy jogtudós.

A képviselőház elnökei. Az a szokás, hogy a képviselőház elnöke megfisteti elődjének képmását a képviselőház számára. Gróf Apponyi Albert elnök most készített el Baló Ede festőművész által elődjének, Perczel Dezsőnek az arczképét. — Ebből az alkalmából nem érdektelen felsorolni a képviselőház 1843-tól hivataloskodó elnökeinek névjegyzékét. Az első elnöke volt Pázmándy Dénes, a ki 1843-ban volt elnöke a magyar képviselőháznak. Utána következett Ghyczy Kálmán, a ki több ízben viselte az elnöki tisztet. Elsőbb 1861-ben a csonka országgyűlésen, majd 1873-ban, majd pedig 1875-től 1879-ig. Szentiványi Károly 1865-től 1869-ig volt házelnök. Somsich Pál 1869-től 1872-ig. Bittó István 1872-től 1874-ig. Perczel Béla 1874-től 1875-ig. Szilágyi József 1879-től 1880-ig. Pechy Tamás, a ki leghosszabb ideig, 12 évig elnökösködött, 1880-tól 1892-ig. Bánffy Dezső báró 1892—1895. Szilágyi Dezső 1895—1898 decemberig. 1899 január havától ugyanez év márczius haváig Madarász József, mint korelnök ült az elnöki méltóságban és 1899 márcziusában választották meg Perczel Dezsőt, a ki 1901 jun. haváig elnökösködött. Utódja tudvalevőleg Apponyi Albert gróf, a ki 1901 október hónapja óta elnöke a Háznak.

Rákóczy, Bercsényi, Kossuth. Borsód- és Sárosmegye törvényhatósági bizottsága a törvényhozástól Tököly Imre, Rákóczy Ferencz, Bercsényi Miklós, Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatását kéri. A kérelem mindkét vármegyétől a napokban érkezett meg a képviselőház elnökségéhez.

A debreczeni iparkamara az önálló vámterület mellett foglal állást. A kereskedelmi miniszteriumhoz intézett feliratában többek között a következőket mondja: A vámközösség csak hátrányunkra volt, mi önálló vámterületet akarunk, hogy iparunkat, kereskedelmünket fejleszthesük. Ne alkudozzunk! Álljunk meg a magunk lábán, hogy haladhassunk és pótoljuk a mulasztásokat.

Az idej termés. Az aratás előtt állunk. Tagadhatatlan, hogy ebben az esztendőben is a jó Isten sok elemi csapással látogatta meg a magyar népet. Némely helyt árvizek, másutt

jég tette tönkre a föld termését. Keserves jö-
vendő áll a csapással sujtott föld népe előtt.
De, ha egyik helyen elveszi a mindennapi ke-
nyeret, megadja másik helyen. Ebben is célja
van a jó Istennek, csak hogy az emberek nem
mindig értik meg az Isten utmutatását. A gaz-
dasági tudósítónak a földmivelési miniszterhez
beérkezett jelentéseiből az tűnik ki, hogy ebben
az esztendőben jó közepes termés lesz. A várható
buzatermés mennyiségét 41 millió métermázsára,
a rozstól 13 millióra, az árpat 12 millióra és a
zabot 11 millió métermázsára becsülik. Isten
után tehát csak meglesz a mindennapi kenyér;
csak a te szived legyen hálás jó magyaram,
hogy el ne feledkezzél az ő jótéteményeiről!

Az országos függetlenségi és 48-as párt
vasárnap délelőtt 10 órakor értekezletet tartott,
melyen, daczára az országgyűlési szünetnek,
több mint 30 képviselő jelent meg. Az értekez-
leten Barabás Béla alelnök elnökölt és ismer-
tette az értekezlet célját, Kossuth Lajos szüle-
tése 100 éves fordulójának mikénti rendezését.
Bejelentette, hogy a főváros hatósága szeptem-
ber 19-én nagy ünnepélyt rendez, mely isten-
tisztelettel kezdődik, azután következik a sir
megkoszoruzása és a siremlék alapkövének le-
tétéle. Erre az ünnepélyre meghívják a főrendi-
házat, a kormányt, a törvényhatóságokat.

Az amerikai magyarok zászlója. Pestvár-
megye székházában a napokban avatták fel azt
a gyönyörű zászlót, melyet a hazai magyarság
készített Amerikába kiszakadt véreinknek, hogy
ez is emlékeztesse őket édes hazánkra s ápolja
a honszeretetet. — A zászlónak barnán fényezett
rúdja Boeskaai híres zászlójának mintája után
készült. A rúd végén magyar földdel megtöltött
rézgömb, ezen kiterjesztett szárnyu, rézből ké-
szült, ezüstözött turul-madár van, a melyet ifj.
Vastagh György mintázott. A Hunyadyak korá-
ból származó lobogók mintáját utánozva, a zász-
lónak a színek szerint megvarrott selyme minde-
gyik színnél kinyuló hosszukás háromszögben
végződik. Egyik oldalán a tenger partján ülő
Hungária van ábrázolva; a mint várja a kíván-
dorlókat visszahozó hajót. A kép körül ez a
fölrás olvasható: Az amerikai magyaroknak —
az Országos Nemzeti Szövetség 1902. A zászló
másik oldalán a magyar birodalmi czimer lát-
ható, a melyet két angyal tart. Ennek az oldal-
nak fölrása a következő: Hazádnak rendületle-
nül légy hive, óh magyar! A zászló aranyos
zsinorjait kétoldalt, két diszruhás apród tartotta.
— A szép zászlót egy küldöttség fogja elvinni
Amerikába.

Krónikás.

Világkrónika.

Új löpor. Párisban egy Luciani nevű ve-
gyész új löport talált fel, a mely ismét arra al-
kalmas, hogy az öldöklő szerszámokat még ve-
szedelmesebbé tegye az emberéletre. Az új lö-
porral ugyanis, a melylyel a hadügyminiszterium

kísérleteket végeztetett, a Leber-fegyver tizen-
két kilométernyire viszi a golyót, a tábori ágyu
pedig harmincz kilométernyire hordja a löve-
geket. A francia kormány megveszi a talál-
mányt. És még mindig akadnak ábrándozók, a
kik a lefegyverzésről s az örök békéről álmo-
doznak!

Az erkölcsös Amerika. Az Egyesült-Álla-
mok törvényhozása jelenleg oly törvényjavas-
lattal foglalkozik, a mely az elharapódzott fény-
üzésnek akar gátat emelni. Alig lehet remélni,
hogy az ilyesmit törvény által kiirtani lehetsé-
ges volna. Már a 17-ik században volt New-
Yerseyben egy gyarmati törvény, a mely a kö-
vetkezőket tartalmazta: „Minden asszony, leány
és özvegy, a ki parfümök használatára, ríktó öltö-
zködés, arczfestés, műfogak, hamis haj és ma-
gassarku cipők segítségével ő felségének va-
lamelyik alattvalóját magába belészeretteti és
azt házasságra csábítja, úgy bűnhődjék, mint a
boszorkányok és egyéb gonosztevők.“ Am azért
a fényüzés és annak a nyomában a sok bűn ma
is meg van. Ennek csak az evangélium törvé-
nye állhat ellent.

Krüger szobra. Carlos Antal, párisi szob-
rász nem rég Utrechtben látta, hogy Krüger-
ről mintát vegyen ércbe öntendő szobrához.
A szobrász így jellemzi Krügeret: Egész lényege
nagy nyugalmat, önbizalmat és rendkívüli erélyt
árul el. Azonkívül mélységes, vallásos meggyő-
ződés, Isten akaratában való rendithetetlen bi-
zalom és megnyugvást nyilatkozik meg voná-
saiban s egész magatartásában. Tudnivaló, hogy
minden szabad idejében a bibliát olvassa; a
mikor én nála dolgoztam, akkor is egy rene-
teg biblia feküdt az asztalán. Természetesen
nyitva. Különbben Krüger maga is bibliai, pátri-
arkális alak, népének szellemi feje, Mózesé. — A
szobrot a párisi burbarát bizottság készíteti.

Elrabolt mazzolakirály. Görögországban,
mely tudvalevőleg egész Európát ellátja mazsola-
lává szárított szőlővel, Panopolosz zsványvezér
bandája elrabolta a leggazdagabb mazzolaszál-
lónak, Szjavnolopulosznak a fiát. A vakmerő
rablás Aegion környékén, a vasúti pályaudvar
közvetlen közelében történt. A fiatal ember szem-
eit bekötötték, a kezeit összezsinegezték, a
Chelmosz-hegy egy minden kényelemmel beren-
dezett barlangjához vitték s százezer frank vált-
ságdíjat követeltek érte. Az apa az athéni nem-
zeti banktól fölvette az összeget, ki is fizette
Panopolosznak.

A hármasszövetség megújítására vonatkozó
szerződést már mind a három nagyhatalom
képviselői aláírták. Egy időre tehát biztosítva
van ismét a világbéke — ha fegyver által is.

Montenegroi lakodalom. Cettinjében, Mon-
tenegro fővárosában jul. 12-én fényes fejedelmi
lakodalom volt. Mirkó herczeg vette nőül Kon-
stantinovics Natália kisasszonyt. A lakodalom
jelen volt Zicsi Jenő magyar gróf is, a ki jó
barátságban van a vőlegény apjával, Nikita
montenegroi fejedelemmel.

Mai képünkhöz.

Ki ne ismerné az „egri nők“ nevet? A hazájukért küzdeni halni kész, férfi csatákat vívó nők neve ez. Eredetét egy hősi történelmi eseményből vette. A mohácsi vész után egymásután tört a török hazánkra. 1552-ben Kappan Ali budai basa, miután Temesvárt, Drégelyt, Szolnokot bevette, Eger ellen ment. Dobó István és Micskei István voltak kapitányai. Mikor felszólították a vár feladására, feleletül *sekele koporsót* tüzetek a várromra szept. elején. Október 14-én volt az utolsó ostrom, a leghesebb, a már félig-rom vár ellen. Ekkor történt hogy az „egri nők“ maguk is a falakra álva, köveket, forró vizet és olvasztott szurkot zudítottak az ostromló törökre s ez azt mondván: „Isten van a magyarokkal, hiába erőlködünk ellenük“ — visszavonult a vár alól. A török ugyan előbb „gyerekszobának“ gunyolta a várat, de később tapasztalta, mily „derék gyerekek“ laknak benne. — Ez eseménynek 350 esztendő évfordulóját fogják az idén megünnepelni. Ez alkalmából mutattuk be kedves olvasóinknak az egri nők küzdelmét — képünkben.

Egyházi élet.

Református felsőbb leány-nevelő intézet Kolozsvárt. Mig a fiúk nevelésére 7 ref. kollégiumunk van Erdélyben, a leányok nevelésére egy ref. intézetünk sincsen. A miből az a veszedelem származott, hogy sok ref. leányt szülői zárdákba adtak, a hol bizony, nem a mi szent vallásunkat szerettették meg az ifju lelkekkel. Ezen a bajon segíteni s erős vallásos reform. nőket nevelni határozta el egyházkerületünk, hogy Kolozsvárt egy reform. felsőbb leány-nevelő intézetet létesít. A terv már elkészült s most küldik ki véleményezésre az egyh. megyékhez. E szerint az intézet a mostani „Szeregetház“-zal kapcsolatosan állíttatnék fel s kezdődne egy 4 osztályos polgári iskolával, mely 200 növendéket fogadhatna be s bennlakásra 100 vidéki leánykát vehetne fel. Az új épületrész 55—60 ezer forintba kerülne! Ha a terv elfogadjatik, az új intézet, legalább első osztályával, már a jövő évben megkezdhetné működését. Milyen szép és milyen áldásos lenne ez! Mindenkinek kellene erre valamit áldozni, a gazdagnak többet, a szegénynek kevesebbet, de mindenkinek, mert ez közös vára lesz szent vallásunknak és egyházunknak. 400 ezernél többen vagyunk reformátusok Erdélyben; ha mindenki csak 10 krajczárt adna, 40 ezer forint gyűlne be ebből. Vajha megihletne Istennek Szentlelke!

Dr. Schlauch Lőrincz nagyváradai róm. kath. püspök, bibornok, e hó 10-én meghalt. A hazai róm. kath. egyháznak egyik leg tudósabb és legdiplomatikusabb főpapja volt. Emelkedését főleg Tisza Kálmánnak köszönhetette s életé utolsó nagy ténye, hogy segítette őt a nagyváradai kerületből kibuktatni. A liberális kormányok vállán

nőtt nagyra s újabb időben a reactio feje volt. Nem győzik eléggé magasztalni jótékonyosságát, s ha felszámítjuk, rengeteg jövedelmének évi kamatait sem haladja meg az az összeg, melyet saját egyháza intézményei támogatására ajándékozott. Hanem azért zeng a dicshimnusz. Igazi kath. pap volt — nyugodjék békével! — Utódjául máris három gróf püspököt emlegetnek. Nő persze! A gróf urak nem káplánságért, vagy valami rongyos plebániáért lesznek papokká.

Klerikális figyelmeesség. Aranyos-Gyéresen történt. A kálvinista lelkész a helyi casinonak 6 lapot járát, ezek között a „*Vasárnap*“-ot is. A beszolgáló r. kath. lelkész, ki szintén casino tag, meglátva a Vasárnapot, protestált a lapjárása ellen, sőt a ref. lelkésznek levelet írt, melyben egyenesen azzal vádolja, hogy a *Vasárnapot* becsempészte a casinóba. A levél után a casinó választmánya összeülve köszönetet szavazott a ref. lelkésznek a *Vasárnap* járata miatt, kijelentve, hogy azt jövőre is szükségesnek tartja. Ezen határozatot feleletül megküldötte a beszolgáló r. kath. lelkésznek. Valjon vagyunk-e mi ilyen figyelmesek a protestáns érdekek védelmében?

Vegyes hírek.

A körüldrótozott város. Bártfának többnyire Galicziából bevándorolt lakossága még egyre tartja azt a régi babonát, hogy szombati napon otthon, vagy legalább is bekerített helyen kell tartózkodnia s a dróttal kerített helyen tul se hova sem mehet. Hogy ez az ósdi babona nagyon ne legyen terhes, a bártfai zsidóság kérvényt intézett a hatósághoz, engedje meg, hogy dróttal bekeríthessék az egész várost. A városi tanács a közgyűlés elé vitte az ügyet, a mely a zsidók kérését teljesítette. A drótkerítést már csinálják is a város körül. Nagyon sajnálatra méltó, hogy még a XX. században is a babona hatalmában van az emberiség. Szégyen ez a bártfaiakra.

Kossuth-nóta Fogarasban. Vogel főhadnagy véresre vert egy finánczot, mert ez a vendéglőben a Kossuth-nótát merete huzatni. A hazafias polgárság úgy torolta meg a felháborító esetet, hogy három kintornást fogadott fel, a kik illő távolságból állandóan a Kossuth-nótát huzzák a főhadnagy után, bárhova megy. Sőt még éjjel is ennek hangjai mellett alszik a főhadnagy ur. Így tán csak megszereti Vogel ur is a Kossuth-nótát, vagy megszökik előle Bécsbe.

Robbanás a vasgyárban. A vajdahunyadi állami vasgyárban egy új gép kipróbálásánál, annak üzembe helyezése előtt, kazánrobbanás történt. Willer Gyula és Stanhauser József meghaltak; darabokra szaggatott testrészeiket 30—40 méternyire szedték össze; számosan megsebesültek.